

[Kai Møltke.]

rente, som ikke betragtedes som ågerrente, var på $4\frac{1}{2}$ pct., og renten for lån i fast ejendom var på $3\frac{1}{2}$ pct. Er vi virkelig kommet så langt ud i økonomisk uføre, at den nuværende regering ikke engang kan sige, at den har den målsætning, at renten kun må være 5 eller $6\frac{1}{2}$ pct., når vi har udført det sisyfosarbejde, som løsningen af hele den økonomiske problematik her i landet er? Men det er her, regeringen giver op. Det er her, regeringen med sine egne foranstaltninger siger: vi har ikke længere noget renteperspektiv. Vi har ikke et bestemt sted, hvor vi ønsker at havne, og så opfordrer man samtidig til et bredt boligforlig. Men man kan ikke opnå noget bredt boligforlig eller føre forhandlinger om boligforlig, så længe man siger, at det udgangspunkt, vi har, er $12\frac{1}{2}$ eller 13 pct. ved finansiering af byggeriet. Det ville dog være tåbeligt. Kan man overhovedet ikke se ud i fremtiden, siden man kommer med sådan noget? Og det er jo herudfra, man må belyse enkelthederne i dette manglende perspektiv i hele regeringens politik på boligpolitikens område. For alle de praktiske foranstaltninger, som man her foreslår fra denne regerings side, medfører blot, at priserne og lejen i nybyggeriet stadig forøges, og de sætter oven i købet yderligere fart i tingene.

Nu havde vi sommerens fuldstændig fiaskoagtige forlig om at sanere realkrediten her i landet. Det lykkedes temmelig godt at få andre partier i salen draget med ind her. Forleden dag stod formanden for de almennyttige boligselskaber og trak i tørre tal op, hvad realkreditforliget hidtil har betydet for en almindelig lejer i socialt byggeri: 50 kr. kontant mere om måneden i nybyggeriet på grund af de større indskud, på grund af den kortere købetid for lånene og de dermed følgende større afdrag.

Når vi er nået så vidt, kan jeg ikke lade være med at sige, at jeg tror, regeringen spiller megen unyttig tid i øjeblikket med at teoretisere over noget, som hedder indkomstpøolitik, og jeg tror, at regeringen ville handle nyttigere, hvis den i stedet for gav sig til at beskæftige sig med den side af medaljen, som hedder udgiftspolitikken for en ganske almindelig familie her i landet, for det er jo det, det drejer sig om. Man kan ikke blive ved med at tale om det onde kredsløb

uden også at gøre noget forsøg på at stabilisere prisen på så vigtig en bestanddel som boliger, men her lover man i stedet for en fortsat udvikling. Skal man overhovedet til at tale om noget i retning af en helhedsløsning, tror jeg, man må begynde med at erkende, at det var et meget ilde anbragt forsøg, man gjorde på at finde en nyordning for realkrediten. Den har i alle tilfælde ikke på nogen måde haft indflydelse på udgiftssiden for ganske almindelige mennesker her i landet. Og hvori ligger så fejlen? Man skulle have taget hele problematikken op i den realkredit, som i en årrække har befundet sig lidt over og lidt under sammenbruddets rand, men man drager ikke konsekvensen af, at vi befinder os i en situation, hvor vi ikke kan belemre dansk realkredit med følgerne af en stadig stigende jordspekulation, stigende jordpriser. Vil man videre frem, må man tage dette oppustende element af realkrediten og forvandle realkrediten til det, som den egentlig bør være, nemlig en finansieringsform for produktiv virksomhed fra byggemodning til det færdige byggeri, kort og godt. Så snart man begrænser realkrediten til disse produktive faktorer, kan der skaffes stabilisering, og så kan der skaffes bund; men man behøver jo kun at se på de årlige jordprisstigninger for at forstå, at der er jo indbygget sprængstof i hele denne ordning, så længe man ikke får bugt med jordspekulationen som det egentlige negative element i hele den nuværende ordning.

Og hvad kunne man gøre her? Vi har efterhånden så mange større eller mindre apparater, som skifter rolle, og som skifter karakter, men det er jo ikke den største kunst her i livet at lade trykke nogle obligationer. F. eks. har man det færdige apparat i Kongeriget Danmarks Hypotekbank, som man uden vanskeligheder kunne lade udstede de obligationer, som har med hele jordopkøbshistorien at gøre, sætte bestemte frister efter den øjeblikkelige situation, og så kunne man såmænd, hvis man satte jordpriserne ned, udmærket godt forene det med en sådan faktor som, at staten i høj grad trænger til at spare penge på forskellige områder. Så kunne man tage det praktiske område først og begynde med at se på statens tilskud til de forskellige jordsalg og jordkøbsforretninger, hvor man garanterer, at staten betaler en stor del af renten. Det er